

SPRAWOZDANIE**dotyczące sprawozdania finansowego Europejskiej Agencji Kolejowej za rok budżetowy 2015 wraz z odpowiedzią Agencji**

(2016/C 449/28)

WPROWADZENIE

1. Europejska Agencja Kolejowa (zwana dalej „Agencją”, inaczej „ERA”) z siedzibą w Lille i Valenciennes została ustanowiona rozporządzeniem (WE) nr 881/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾. Zadaniem Agencji jest zwiększanie poziomu interoperacyjności systemów kolejowych oraz wypracowanie wspólnego podejścia do bezpieczeństwa w celu stworzenia w Europie bardziej konkurencyjnego sektora kolejowego o wyższym poziomie bezpieczeństwa.

2. W tabeli przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ⁽²⁾.

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2014	2015
Budżet (w mln euro)	25,7	26,3
Łączna liczba personelu na dzień 31 grudnia ⁽¹⁾	159	157

⁽¹⁾ Personel obejmuje urzędników, pracowników zatrudnionych na czas określony i pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych.

Źródło: Dane przekazane przez Agencję.

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

3. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, bezpośrednie badanie transakcji oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych przez Agencję systemach nadzoru i kontroli. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie prac innych kontrolerów oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

4. Na mocy postanowień art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) Trybunał zbadał:

- a) roczne sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ⁽³⁾ oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ⁽⁴⁾ za rok budżetowy zakończony dnia 31 grudnia 2015 r.;
- b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

Zadania kierownictwa

5. Kierownictwo odpowiada za sporządzenie i rzetelną prezentację rocznego sprawozdania finansowego Agencji oraz za legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw ⁽⁵⁾:

⁽¹⁾ Dz.U. L 220 z 21.6.2004, s. 3.

⁽²⁾ Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: www.era.europa.eu.

⁽³⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

⁽⁴⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje rachunek wyniku budżetowego wraz z załącznikiem.

⁽⁵⁾ Art. 39 i 50 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 1271/2013 (Dz.U. L 328 z 7.12.2013, s. 42).

- a) Zadania kierownictwa w zakresie rocznego sprawozdania finansowego Agencji obejmują: zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie systemu kontroli wewnętrznej umożliwiającego sporządzenie i rzetelną prezentację sprawozdania finansowego, które nie zawiera istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem, a także wybór i stosowanie właściwych zasad (polityki) rachunkowości na podstawie zasad rachunkowości przyjętych przez księgowego Komisji⁽⁶⁾ oraz sporządzanie szacunków księgowych, które są racjonalne w danych okolicznościach. Dyrektor zatwierdza roczne sprawozdanie finansowe Agencji po tym, jak zostanie ono sporządzone przez księgowego Agencji na podstawie wszystkich dostępnych informacji. Do sprawozdania finansowego księgowy dołącza oświadczenie, w którym stwierdza między innymi, że uzyskał wystarczającą pewność, że daje ono prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji finansowej Agencji we wszystkich istotnych aspektach.
- b) Zadania kierownictwa w zakresie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń i zgodności z zasadą należytego zarządzania finansami obejmują zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie skutecznego i wydajnego systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwego nadzoru, jak również podejmowanie odpowiednich działań w celu zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz – w razie konieczności – podejmowanie kroków prawnych w celu odzyskania nienależnie wypłaconych lub niewłaściwie wykorzystanych środków finansowych.

Zadania Trybunału

6. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie⁽⁷⁾, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Agencji oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Trybunał przeprowadza kontrolę zgodnie z wydanymi przez IFAC Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej i kodeksem etyki oraz z Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli wydanymi przez INTOSAI (ISSAI). Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że roczne sprawozdanie finansowe Agencji nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

7. W ramach kontroli stosuje się procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w rocznym sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Dobór procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnego zniekształcenia w rocznym sprawozdaniu finansowym lub istotnej niezgodności transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania z wymogami przepisów Unii Europejskiej. W celu zaprojektowania procedur kontroli odpowiednich w danych okolicznościach kontroler, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego oraz systemy nadzoru i kontroli wprowadzone w celu zapewnienia legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Kontrola obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz racjonalności sporządzonych szacunków księgowych, a także ocenę ogólnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego. Sporządzając niniejsze sprawozdanie zawierające poświadczenie wiarygodności, Trybunał uwzględnił wyniki badania sprawozdania finansowego Agencji przeprowadzonego przez niezależnego audytora zewnętrznego zgodnie z przepisami art. 208 ust. 4 rozporządzenia finansowego UE⁽⁸⁾.

8. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wydania poświadczenia wiarygodności.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

9. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Agencji przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach jej sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz wyniki transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jej regulaminu finansowego oraz z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji.

Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

10. W opinii Trybunału transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Agencji za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2015 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

⁽⁶⁾ Zasady rachunkowości przyjęte przez księgowego Komisji opierają się na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości Sektora Publicznego (IPSAS) wydanych przez Międzynarodową Federację Księgowych, a w kwestiach nimi nieobjętych – na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości (MSR)/Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

⁽⁷⁾ Art. 107 rozporządzenia delegowanego (UE) nr 1271/2013.

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z ZESZŁOROCZNYMI UWAGAMI

11. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w roku poprzednim przedstawiono w załączniku.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczył Baudilio TOMÉ MUGURUZA, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 13 września 2016 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Prezes

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z zeszłorocznymi uwagami

Rok	Uwagi Trybunału	Działania naprawcze (zrealizowane/w trakcie realizacji/ niepodjęte/brak danych lub nie dotyczy)
2013	<p>Zgodnie z rozporządzeniem ustanawiającym Agencję ⁽¹⁾ w skład jej personelu wchodzić mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> — pracownicy zatrudnieni przez Agencję na czas określony nieprzekraczający pięciu lat, wybrani spośród fachowców z sektora kolejowego na podstawie kwalifikacji i doświadczenia w zakresie bezpieczeństwa i interoperacyjności kolei, — urzędnicy wyznaczeni lub oddelegowani przez Komisję lub państwa członkowskie na okres nieprzekraczający pięciu lat, — inni pracownicy wykonujący prace wdrożeniowe lub biurowe. <p>Na koniec 2013 r. w Agencji było 136 pracowników zatrudnionych na czas określony. Rozporządzenie ustanawiające stanowi również, że podczas pierwszych dziesięciu lat działania Agencji pięcioletni okres może zostać przedłużony o kolejny okres nieprzekraczający trzech lat, jeśli jest to konieczne ze względu na ciągłość świadczenia usług. Do połowy 2013 r. Agencja korzystała z tej możliwości jako normalnej praktyki. Ponadto od września 2013 r. do marca 2014 r. Agencja ponownie zatrudniła na czas określony (na osiem lat) czterech pracowników, których umowy z Agencją wygasły w 2013 r. po upływie maksymalnego dopuszczalnego okresu ośmioletniego.</p> <p>W 2013 r., w porozumieniu ze swoją Radą Administracyjną i z Komisją, Agencja przyjęła nową decyzję, zgodnie z którą umowa z pracownikiem zatrudnionym na czas określony może zostać zawarta na czas nieokreślony. Podobne zapisy zawarte są we wniosku w sprawie zmiany rozporządzenia ustanawiającego Agencję, nie jest jednak jasne, czy i kiedy wniosek ten zostanie przyjęty przez Parlament i Radę.</p>	w trakcie realizacji
2013	<p>Siedziba Agencji znajduje się w Lille i Valenciennes. Jak wskazał Trybunał w swoim specjalnym sprawozdaniu rocznym za rok budżetowy 2006, centralizacja całej działalności w jednej siedzibie mogłaby przynieść oszczędność kosztów. Mogłoby to również ułatwić zawarcie kompleksowej umowy w sprawie siedziby z państwem przyjmującym, co przyczyniłoby się do dalszego zwiększenia przejrzystości co do warunków prowadzenia działalności przez Agencję i jej personel.</p>	w trakcie realizacji
2014	<p>Ogólny poziom środków, na które zaciągnięto zobowiązania, był wysoki i wyniósł 97 %. Stwierdzono jednak także wysoki poziom przeniesień środków z budżetu operacyjnego (tytuł III). Wyniósł on 2,2 mln euro, co stanowi 37,7 % środków, na które zaciągnięto zobowiązania w tym tytule (w 2013 r. było to 1,6 mln euro, czyli 25 %). Było to związane z opóźnieniami w ramach projektów operacyjnych (w zakresie bezpieczeństwa, Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym – ERTMS) i projektów informatycznych. Sytuacja ta stanowi naruszenie budżetowej zasady jednoroczności.</p>	nie dotyczy

Rok	Uwagi Trybunału	Działania naprawcze (zrealizowane/w trakcie realizacji/ niepodjęte/brak danych lub nie dotyczy)
2014	Podczas realizacji wielostronnej umowy ramowej dotyczącej monitorowania projektów ERTMS Agencja ponownie poddała konkretne zamówienie procedurze konkurencyjnej. Jednakże zarówno zawyżone kryteria oceny jakości, jak i wysoka maksymalna wartość zamówienia przy ponownej procedurze doprowadziły do tego, że wartość finansowa ofert była zbliżona do maksymalnej wartości zamówienia. Jest to sprzeczne z celem ponownego poddania zamówienia procedurze konkurencyjnej, która ma zapewnić konkurencyjność cenową.	nie dotyczy

(¹) Art. 24 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 881/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 220 z 21.6.2004, s. 3).

ODPOWIEDŹ AGENCJI

Agencja przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Trybunału.
